

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Лазько Ольги Борисівни

«Корекція порушень опорно-рухового апарату жінок 36–45 років засобами оздоровчого фітнесу» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

У відповідності до п. 11 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 на кафедрі кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України 18 серпня 2023 року Лазько Ольгою Борисівною було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Корекція порушень опорно-рухового апарату жінок 36–45 років засобами оздоровчого фітнесу» та її обговорення (науковий керівник – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Бондар О. М.).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації було прийнято рішення надати здобувачу Лазько О. В. позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. З огляду на те, що у період другого зрілого віку жінка провадить активну соціальну та фахову діяльність, питання покращення нею якості власного життя шляхом, зокрема, збереження та підвищення рівня здоров'я видається винятково актуальним. До наслідків, притаманних цьому віку, гіпокінезії та гіподинамії жінок належить: надлишкова маса тіла, ожиріння, зменшення обсягів загальної працездатності та витривалості, захворювання серцево-судинної системи, опорно-рухового апарату (ОРА), порушення обмінних процесів і інші проблеми.

На сучасному історичному зрізі збільшення частки патологічних станів, пов'язаних із ОРА, виводить ситуацію на рівень загрозової, переміщує за межі лише медичної та надає вирадної соціальної значущості. Учені розмежовують різні форми порушень ОРА, як-от: деформацію склепіння стопи, а також порушення постави на фоні низького рівня фізичного розвитку та слабкої фізичної підготовленості як стан передзахворювання через зменшення адаптивних реакцій м'язово-зв'язувального апарату на стомлювальні впливи.

Протягом останніх років поширеність функціональних відхилень і захворювань хребта досягає масштабів епідемії, поступаючись за частотністю випадків тільки застудним захворюванням.

Підґрунтям для визначення мети, об'єкта і предмета пропонованого дослідження виступило усвідомлення суперечності між нагальною суспільною потребою зміцнення здоров'я, нівелювання руйнівного впливу негативних факторів середовища праці на стан кістково-м'язової системи жінок другого зрілого віку засобами оздоровчого фітнесу та неналежною розробленістю технологічних напрямів педагогічного проектування структури і змісту корекційно-профілактичних занять із названим контингентом.

Представлена до розгляду дисертаційна робота Лазько О. Б. спрямована на теоретичне та практичне розв'язання викладених вище проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016–2020 рр. за темою 3.13. «Теоретико-методичні основи здоров'яформуючих технологій у процесі фізичного виховання різних груп населення», (номер державної реєстрації 0116U001615) та Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021–2025 роки за темою 3.2. «Теоретико-методичні основи біомеханічних технологій у фізичному вихованні, спорті, реабілітації з урахуванням індивідуальних особливостей моторики людини» (номер державної реєстрації 0121U107944).

Роль автора, як співвиконавця, полягала в розробленні й обґрунтуванні технології корекції порушень кістково-м'язової системи жінок 36–45 років засобами оздоровчого фітнесу.

Наукова новизна одержаних наукових результатів роботи полягає в тому, що:

– уперше обґрунтовано технологію корекції порушень опорно-рухового апарату жінок 36–45 років засобами оздоровчого фітнесу, прикметними особливостями якої є: мета, завдання, принципи, організаційно-педагогічні та методичні умови, рівні впровадження (організаційний, діагностичний, контрольний-корекційний і результативний), три етапи практичної реалізації (підготовчий, корекційний, підтримувальний з використанням пілатес, фоамроллера – Inex Foam Roller, бодібара, медбола – Ugi, комплексу вправ китайської гімнастики «Привітання сонцю»), кожен з яких відзначався спрямованістю на виконання завдань, алгоритм реалізації яких забезпечує цілісність і завершеність;

– уперше визначено фактори ризику виникнення порушень опорно-рухового апарату в жінок працездатного віку під впливом негативних чинників трудового середовища;

- уперше встановлено рівень стану біогеометричного профілю постави жінок 36–45 років;
- уперше визначена факторна структура біогеометричного профілю постави жінок 36–39 та 40–45 років;
- подальшого розвитку набули підходи до диференціації фізичного навантаження в процесі проектування занять оздоровчим фітнесом, які ґрунтуються на врахуванні рівня стану біогеометричного профілю постави жінок 36–45 років;
- доповнено дані про особливості постави жінок другого періоду зрілого віку;
- доповнено наукові дані, присвячені вивченню фізичної підготовленості жінок 36–45 років;
- підтверджено дані про порушення опорно-рухового апарату жінок другого періоду зрілого віку.

Практичне значення одержаних результатів полягає у впровадженні авторської технології у процес занять оздоровчим фітнесом жінок 36–45 років, що сприяло підвищенню рівня стану біогеометричного профілю їхньої постави та фізичної підготовленості. Запропонована технологія підлягає використанню у практиці роботи фітнес-клубів, закладів дозвілля, а також проведення самостійних занять. Сформульовані в дисертації висновки і пропозиції впроваджено в практику діяльності фітнес клубу GYMMAXX, в освітній процес підготовки магістрів Національного університету фізичного виховання і спорту України, зокрема в початковий курс дисципліни «Сучасні тренди у фізкультурно-спортивної реабілітації».

Теоретичне значення отриманих результатів. Отримані в роботі результати дозволили систематизувати масив наукової і науково-методичної інформації, розширити існуючі уявлення щодо використання корекційно-профілактичних засобів у підвищенні рівня стану біогеометричного профілю постави боксерів на етапі початкової підготовки. Результати, отримані у ході дослідження, можуть стати методичною основою для подальшої розробки проблематики із деталізацією теоретичних положень для впровадження в навчально-тренувальний процес і науково-дослідну роботу закладів вищої освіти, практичну діяльність ДЮСШ.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені у дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті і завданням та обґрунтовані наведеними даними згідно з результатами дослідження. Розв'язання поставлених у роботі завдань супроводжується використанням комплексу взаємозв'язаних сучасних валідних методів дослідження. Отримані результати

дослідження базуються на достатньому фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечена значним обсягом дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими цифровими даними, використанням у роботі сучасних методів дослідження та застосуванням адекватних методів математичного опрацювання матеріалів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових журналах та представлено в матеріалах та тезах на науково-практичних конференціях різного рівня. В опублікованих наукових працях зі співавторами та без дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати. Наукові результати дисертації висвітлені в 17 наукових публікаціях: 5 статей у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України, одне з яких проіндексоване у базі даних Scopus (Q2), 1 стаття у періодичному науковому виданні Румунії, проіндексованому в базі даних Scopus (Q3); 3 публікації апробаційного характеру; 8 публікацій додатково відображають наукові результати дисертації.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи викладено в доповідях на Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми розвитку фізичної культури, спорту і туризму в сучасному суспільстві» (Івано-Франківськ, 2020), Міжнародній науково-практичній конференції «Основні напрямки розвитку фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії» (Дніпро, 2021), Всеукраїнській електронній науково-практичній конференції з міжнародною участю «Біомеханіка спорту, оздоровчої рухової активності, фізичної терапії та ерготерапії: актуальні проблеми, інноваційні проекти та тренди» (Київ, 2021), науково-методичних конференціях кафедри біомеханіки та спортивної метрології (2019, 2020), кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації (Київ, 2021; 2022) Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Мету та завдання дослідження було сформульовано із науковим керівником. Здобувачем самостійно проаналізовано фахову науково-методичну літературу та передовий досвід, обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено технологію корекції порушень опорно-рухового апарату жінок другого періоду зрілого віку. Всі розділи власних досліджень, висновки та аналіз отриманих результатів дисертації оформлені автором самостійно. Здобувачем сформульовано висновки, які

повністю відповідають поставленим завданням, підготовлено матеріали для наукових публікацій та для впровадження наукових розробок у практику.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам МОН України. Побудова логічна. Адекватно використано наукові терміни. Цифровий матеріал структуровано в таблицях та рисунках, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота Лазько О. Б. на тему: «Корекція порушень опорно-рухового апарату жінок 36–45 років засобами оздоровчого фітнесу» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію Лазько О. Б. «Корекція порушень опорно-рухового апарату жінок 36–45 років засобами оздоровчого фітнесу» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих із співавторами, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи дослідження, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, нове розв'язання актуального наукового завдання щодо теоретичного обґрунтування та розроблення технології корекції порушень кістково-м'язової системи жінок другого періоду зрілого віку засобами оздоровчого фітнесу, адекватна поставленій меті та містить висновки, які відповідають завданням. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу Лазько Ользі Борисівні ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Комісія рекомендує ректору НУФВСУ утворити спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації Лазько Ольги Борисівни з метою присудження їй ступеня доктора філософії у такому

складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Футорний Сергій Михайлович, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри спортивної медицини Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Носова Наталія Леонідівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Хмельницька Ірина Валеріївна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Афанасьєв Сергій Миколайович, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, перший проректор з науково-педагогічної роботи Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту;

опонент: Асаулюк Інна Олексіївна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, декан факультету фізичного виховання і спорту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., професор

Сергій ФУТОРНИЙ

Д.фіз.вих., доцент

Наталія НОСОВА

К.фіз.вих., доцент

Ірина ХМЕЛЬНИЦЬКА

Голова засідання,
к.фіз.вих.

Тетяна РИЧОК

Підписи Футорного С., Носової Н., Хмельницької І., Ричок Т. засвідчую

Начальник
відділу кадрів

22.08.2023 р